

ชื่อเรื่อง	บทบาทของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ที่มีต่อการพัฒนาชุมชน การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมประเพณี		
ผู้จัด	นางสาวนพวรรณ อุทิโซ บริญญา ศ.ดร.(สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา)		
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.รังสรรค์ สิงหาเดช	ประธานกรรมการ	
	อาจารย์หัชชัวตน์ เหล่าสุวรรณ กรรมการ		
	ศส.สาวลักษณ์ โภศกิตติอัมพร กรรมการ		

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2552

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับบทบาทของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ (2) เมริยมเทียบบทบาทของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ที่มีเพศแตกต่างกัน และ (3) ปัญหาของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ในด้านการพัฒนาชุมชน การศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรมประเพณี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ในปี พ.ศ. 2551 ซึ่งได้มาระบุวิธีการ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) จำนวน 305 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ 0.92 แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่ใช้การทดสอบ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีบทบาท ที่มีต่อการพัฒนาชุมชน การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมประเพณี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยบทบาทจากมากไปหาน้อย คือ บทบาทด้านศาสนา บทบาทด้านวัฒนธรรมประเพณี บทบาทด้านการพัฒนาชุมชน และบทบาทด้านการศึกษา

2. บทบาทของผู้สูงอายุโดยรวมระหว่างเพศชายกับเพศหญิง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีบทบาทมากกว่าเพศหญิง แต่มีอัตราแนกตามกลุ่ม คือ กลุ่มข้าราชการบำเหน็จบำนาญจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มสมาคมผู้สูงอายุจังหวัดกาฬสินธุ์ และกลุ่มผู้สูงอายุทั่วไปในชุมชนทั้ง 36 แห่ง มีบทบาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ ระหว่างกลุ่มข้าราชการบำเหน็จบำนาญกาฬสินธุ์ กับกลุ่มผู้สูงอายุทั่วไปทั้ง

36 ชุมชน โดยกลุ่มทั่วไปทั้ง 36 ชุมชนนี้บทบาทต่อการพัฒนาชุมชนมากกว่ากลุ่มข้าราชการ บ้านเมืองที่มีภารกิจ

3. ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมจากแบบสอบถามดังนี้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนน้อยลง ซึ่งอาจเนื่องมาจากการที่ผู้สูงอายุมีปัญหาด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ทำให้การสละกำลังทรัพย์เพื่อการก่อสร้างสาธารณูปโภคหรือสิ่งก่อสร้างเพื่อชุมชนน้อยลง ผู้สูงอายุที่มีความรู้ความสามารถบางท่านมีอายุมาก สุขภาพไม่แข็งแรง จนเป็นอุปสรรคทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่เยาวชนได้มากเท่าที่ควร ประชากรมีคุณภาพน้อยลง ควรสร้างจิตสำนึกในการช่วยเหลือกันและกัน ตลอดจนการปลูกฝังความเกื้อกูลต่อบุตรหลาน เช่น การรณรงค์รักษาความสะอาด การรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น เป็นต้น เยาวชนปัจจุบันได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกทำให้ไม่สนใจที่จะรับถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นคนเอง จนทำให้ผู้สูงอายุกังวลถึงทิศทางของวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นในอนาคต ข่าวคราวด้านไม่ดีของพระสงฆ์ทำให้ผู้สูงอายุบางคนเสื่อมศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา และไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนามากนัก และผู้สูงอายุบางคนมีความคิดสร้างสรรค์ซักซ่วนเพื่อนผู้ในวัยเดียวกันร่วมกิจกรรมธรรมสัญจรไปตามวัดต่าง ๆ แต่ขาดเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมจนทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมดังกล่าวได้อย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Title : The Study of the Elderly's Roles in Kalasin Municipality: Community Development, Education, Religion and Culture

Author : Ms. Noppanporn Utto **Degree :** M.A. (Social Sciences for Developments)

Advisors :	Dr. Rungson Singhalert	Chairman
	Mr. Thachawat Laosuwan	Committee
	Asst. Prof. Saowaluck Kosolkittiamponr	Committee

Rajabhat Maha Sarakham University, 2009

Abstract

The purposes of this research were (1) to study level of roles of the elderly in Kalasin municipality, (2) to compare the differentiations in sex and group of the elderly's roles and also (3) to study problems and suggestion of the elderly in community development, education, religion and culture. The sample subjects were three hundred and five inhabitants in Kalasin municipality in 2008. They were selected by the Taro Yamane method. The data was collected by five-rating-scale questionnaires with 0.92 of reliability value. The research statistics used were mode, percentage, mean, *t*-test and One Way ANOVA

Results of the research were as follows:

1. According to the data, it was found that the average degree of elderly's roles in Kalasin municipality in community development, education, religion and culture was moderate. There were religion, culture, community development and educational role, respectively.

2. In regard to the independent variables, it was found that the role of male respondents was significantly higher than female at .05. The role of the respondents who had different groups was significantly different at .05. The role of the respondent who were 36 communities' elderly was significantly higher than former government officers.

3. In conclusion, the results indicate that the reduction of elderly's roles was based on the economic, health, social and cultural problems.